

-
38. Odpoveď ministra školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky D. Čaploviča na interpeláciu poslankyne Národnej rady Slovenskej republiky J. Žitňanskej podanú 2. augusta 2013 vo veci podpory zvýšenia počtu miest v materských školách

Minister školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky
Dušan Čaplovič

SEKRETARIÁT PREDSEDU NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY		
Dátum zaevidovania: 28-08-2013		
Číslo spisu: 2265-619/2013		
Listy: 1/3	Prílohy:	
RZ	ZH	LU

Bratislava 26. augusta 2013
Číslo: 2013-13641/39041:2-sekr.

Vážená pani poslankyňa,

v zmysle § 130 ods. 1 zákona Národnej rady SR č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky si Vám dovoľujem poslať odpovede na otázky, ktoré ste písomne doručili predsedovi Národnej rady Slovenskej republiky Pavlovi Paškovi ako interpeláciu.

Teší ma, že predmetom Vášho záujmu je aj problematika predprimárneho vzdelávania, ktorá vzbudzuje záujem osobitne preto, že v súčasnosti výrazne prevyšuje počet žiadostí o prijatie detí do materských škôl nad kapacitnými možnosťami materských škôl. V nasledujúcom texte Vám postupne odpoviem na Vaše otázky:

Ad 1)

Podľa údajov k 15. septembru 2012, v školskom roku 2012/2013 navštevuje materské školy 149 511 detí. Z hľadiska vekového zloženia detí je z celkového počtu detí v daných populačných ročníkoch v materských školách prijatých 11,5 % detí mladších ako 3 roky; 61,1 % detí 3-ročných, 73,3 % detí 4-ročných; 80,9 % 5-ročných a 36,4 % detí 6-ročných a starších. V posledných rokoch najviac klesol počet detí vo veku 3 rokov a detí mladších ako 3 roky, čo určite súvisí s tým, že do materskej školy sa prednostne prijímajú deti, ktoré dovŕšia piaty rok veku, deti s odloženým začiatkom plnenia povinnej školskej dochádzky a deti s dodatočne odloženým začiatkom plnenia povinnej školskej dochádzky. Podiel počtu detí mladších ako tri roky prijatých do materských škôl je ovplyvnený aj dĺžkou rodičovskej dovolenky, ako aj dobou poberania rodičovského príspevku.

Materské školy každoročne vyplňajú k 15. septembru Výkaz Škol (MŠVVŠ SR) 1 – 01 Výkaz o materskej škole, v ktorom sa v riadku 0403 uvádza počet evidovaných žiadostí o prijatie do materskej školy. V tomto riadku sa uvádza počet evidovaných žiadostí o prijatie detí do materskej školy, ktorým sa do 15. septembra príslušného roku nevyhovelo pre nedostatok miesta. Príslušný riadok obsahuje údaj za všetky evidované žiadosti o prijatie detí do materskej školy, ktorým sa do 15. septembra príslušného roku nevyhovelo pre nedostatok miesta, bez ohľadu na vek detí. Z uvedeného dôvodu Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) eviduje len celkový počet žiadostí o prijatie detí do materskej školy, ktorým sa do 15. septembra príslušného roku nevyhovelo pre nedostatok miesta. K 15. septembru 2012 bol tento počet 8 144, pričom najhoršia situácia bola v okrese Bratislava II, Ružomberok, Trnava, Košice IV a Nitra; z hľadiska krajov, bola najhoršia situácia v počte neprijatých detí do materskej školy v Bratislavskom, Žilinskom a Trnavskom kraji, najlepšia bola situácia v Banskobystrickom a Prešovskom kraji.

Ad 2)

Ministerstvo v súlade so svojimi kompetenciami v roku 2008 pripravilo také znenie zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „školský zákon“), ktoré ustanovuje, že do materskej školy sa na predprimárne vzdelávanie prijímajú spravidla deti od troch do šiestich rokov ich veku s tým, že výnimočne možno do materskej školy prijať dieťa od dvoch rokov veku. Ministerstvo sa problematikou predprimárneho vzdelávania zaoberá v súlade so svojimi kompetenciami, venuje tomuto problému pozornosť aj v rozpracovaní programového vyhlásenia vlády na podmienky svojho rezortu aj v návrhu systémových opatrení v regionálnom školstve, ktoré sú obsiahnuté v Správe o stave školstva. Avšak najväčšiu pozornosť tomuto problému musia venovať práve zriaďovatelia, ktorí by mali v závislosti od vývoja demografickej krivky na ich území pružne reagovať hľadaním riešení, ktoré zaistia, že rodičia, ktorí o prijatie detí do materskej školy požiadajú, budú mať deti aj prijaté, aby sa mohli aktívne vrátiť na trh práce.

V súvislosti s nedostatok kapacít materských škôl je objektívne potrebné uviesť, že nie všetci zriaďovatelia materských škôl dostatočne pružne reagovali a reagujú na zmeny v demografickom vývoji obyvateľstva. V niektorých lokalitách pretrváva nedostatočné využívanie existujúcich priestorových možností na ich zadaptovanie na triedy materských škôl (myslím tým najmä priestory základných škôl v lokalitách, kde je ešte v súčasnosti nižší počet žiakov a priestory tried by sa dali bez väčších investícií zadaptovať pre potreby poskytovania predprimárneho vzdelávania v materskej škole). Ako problém ministerstvo vníma pomerne vysoký počet detí s odkladom začiatku plnenia povinnej školskej dochádzky – 4 872, ktoré mali začať plniť povinnú školskú dochádzku, ale zostali ďalší rok v materskej škole, čo má priamy vplyv na prijatie nových detí do materskej školy.

Ad 3)

Prijímanie detí do materskej školy upravuje § 59 školského zákona. Na predprimárne vzdelávanie v materských školách sa prijíma spravidla dieťa od troch do šiestich rokov jeho veku; výnimočne možno prijať dieťa od dvoch rokov veku. Materská škola je určená rovnako pre všetky deti, bez ohľadu na to, či sú ich rodičia zamestnaní, alebo nie, ako aj bez ohľadu na to, či je niektorý z rodičov na rodičovskej dovolenke s ďalším dieťaťom. Riaditeľ materskej školy je povinný pri prijímaní detí do materskej školy dodržiavať princípy výchovy a vzdelávania stanovené v § 3 písm. c) a d) školského zákona, t. j. princíp rovnoprávnosti prístupu k výchove a vzdelávaniu so zohľadnením výchovno-vzdelávacích potrieb jednotlivca a jeho spoluzodpovednosti za svoje vzdelávanie a princíp zákazu všetkých foriem diskriminácie a obzvlášť segregácie.

Ministerstvo neeviduje žiadne prípady, kedy by neboli deti do materskej školy explicitne prijaté len z toho dôvodu, že sú ich rodičia nezamestnaní, alebo sú na rodičovskej dovolenke.

Ad 4)

Proces integrácie detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ďalej len „ŠVVP“) do materských škôl je výrazne ovplyvnený nielen kapacitnými možnosťami materských škôl, ale aj personálnymi podmienkami. Deti so ŠVVP sa zaraďujú do tried alebo do samostatných tried pre deti so ŠVVP. O zaradení dieťaťa so ŠVVP rozhoduje riaditeľ na základe odporúčania všeobecného lekára pre deti a dorast a školského zariadenia výchovného poradenstva a prevencie a informovaného súhlasu zákonného zástupcu. Počet detí v triede môže byť znížený (v závislosti od druhu a stupňa zdravotného znevýhodnenia a najmä jeho vplyvu na výchovu a vzdelávanie dieťaťa so ŠVVP, ani nemusí) najviac o dve za každé dieťa so ŠVVP. Maximálny počet zaradených detí so ŠVVP v jednej triede sú dve.

Výkonom práv začleneného dieťaťa so ŠVVP nemôžu byť obmedzené práva ostatných detí, ktoré sú účastníkom výchovy a vzdelávania. Prijímanie detí so ŠVVP školský zákon aj vyhláška o materskej škole umožňuje, ale neukladá riaditeľovi materskej školy ako povinnosť. Riaditeľ materskej školy vždy pred rozhodnutím o prijatí dieťaťa so ŠVVP musí zvážiť, či na prijatie takéhoto dieťaťa má, alebo nemá vytvorené vhodné podmienky (personálne, priestorové, materiálne atď.), príp. či ich bude schopný po prijatí dieťaťa dodatočne vytvoriť. Osobitným problémom materských škôl je skutočnosť, že v súlade s platným právnym stavom v materskej škole môže pôsobiť aj asistent učiteľa, ale jeho pôsobenie je limitované finančnými prostriedkami na jeho plat. V materských školách v súčasnosti pôsobí 64 asistentov učiteľa. Tento počet asistentov učiteľa nepokrýva reálne potreby materských škôl.

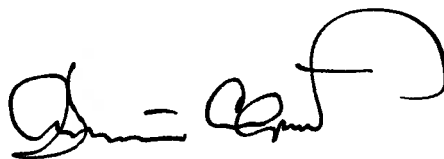
Ad 5)

S účinnosťou od 1. septembra 2013 (na základe novely školského zákona zákonom č. 324/2012 Z. z.) bude v platnosti také znenie odseku 10 a 11 § 28 školského zákona, na základe ktorého do procesu prijímania detí do materskej školy už okrem riaditeľa materskej školy nebude vstupovať žiadny iný subjekt (do 31. 08. 2012 to bola Štátna školská inšpekcia; do 31. 08. 2013 je to zriaďovateľ a rada školy). Prijatie vyššieho počtu detí sa s účinnosťou od 1. septembra 2013 ustanovuje len ako možnosť a nie ako povinnosť. Riaditeľ bude môcť prijať vyšší počet detí do triedy o tri, pričom prijatie najviac troch detí nad počet stanovený v § 28 ods. 9 školského zákona bude možné len vtedy, ak budú splnené podmienky podľa § 3 ods. 2 vyhlášky MZ SR č. 527/2007 Z. z., teda že bude na jedno dieťa zabezpečené najmenej 4 m² plochy dennej miestnosti, ktorá plní funkciu herne a spálne, a ak bude spálňa stavebne oddelená, najmenej 3 m² plochy herne. Na jedno ležadlo na spanie musí byť zabezpečené najmenej 1,7m². Priestor na odkladanie ležadiel a lôžkovín musí umožňovať ich riadne prevetrávanie. Na jednu stoličku v jedálni musí byť zabezpečené najmenej 1,4 m² plochy jedálne.

Ad 6)

Ministerstvo v súčasnosti neuvažuje o vzniku iných druhov škôl, alebo školských zariadení, ktoré by poskytovali predprimárne vzdelávanie deťom od troch do šiestich rokov.

S úctou

Na vedomie:

Pavol Paška
predseda NR SR

Vážená pani
Jana Žitňanská
poslankyňa NR SR
Bratislava

